

170 מיליון ל"י בעשרה ימים

מיספר קטן של בעליהן המקורבים לשלטון, אשר ניחשו את דבר הפיחות הקרוב, הרוויחו עליו כ-170 מיליון לירות. למרות שהאוצר יכול לאתר בקלות מרוויחים אלה, לא נעשה על-ידו דבר.

בעשרה הימים הראשונים של אחריה הפיחות הומרו 110 מיליון דולר ללירות ישראליות. כ-70 מיליון דולר מסכום זה היו בנת"ד, והיתר בפקדונות לזמן קצוב. על כל דולר המרה הרוויח הממיר לירה וחצי, ומכאן שבעשרת הימים הראשונים אחרי הפיחות הרוויחו הממירים כ-170 מיליון לירות.

השקעות אלה בדולרים, לקראת הפיחות, באו מאשראי לזמן קצר של הבנקים. בשבוע האחרון שלפני הפיחות היו הבנקים בגירעונות-ניזילות של יותר מ-200 מיליון לירות. על גירעון-ניזילות משלם הבנק כ-50% קנס וריבית לשנה לבנק-ישראל. פרוש הדבר שאותם שלקחו את הכסף מן הבנק ידעו כי ירוויחו, למרות הריבית הגבוהה של 4% לחודש.

עשרה ימים אחרי הפיחות נעלמו כל גירעונות-הניזילות של הבנקים, ויש להם עודפי-כסף. מכאן שהסקטור של בעלי ההון והקשרים ידע למשוך מן הבנקים אשראי לזמן קצר, ולהשקיעו בדולרים שבוע לפני הפיחות. כיוון שכל הפעולות הללו נעשו באמצעות הבנקים, אין כל מניעה גלגלת מי הם האנשים הללו, ומה טיב קישוריהם לאוצר.

עובדה היא שאנשי כלכלה ועיתונות, המקורבים לראשי-האוצר, ידעו על הפיחות ושיעורו כמה ימים קודם-לכן. עובדה היא שקבוצת בעלי-הון, הממנה דר"קבע עיסקי פשע מאורגן, ידעה אף היא על הפיחות ושיעורו כמה ימים קודם. ראשי קבוצה זו רכשו יום-יומיים לפני הפיחות מכוניות חדשות, בלי לברור במחיר ובסוג, שילמו עליהן מיקומה ומכרו אותן בשבוע שאחרי הפיחות.

רבינוביץ

לבנק לאומי

חוגים כלכליים טוענים כי תפקיד יושב-ראש מועצת המנהלים של "בנק לאומי לישראל" לא נשאר פנוי במידה רה. שרי-האוצר הנוכחי, יהושע רבלי נבליץ, לוטש עין על תפקיד זה, אותו יתפוס עם פרישתו מן האוצר. רבינוביץ כיהן שנים רבות כחבר מועצת-המנהלים של "בנק לאומי".

מאז התפטרותו של מנדס זקס מ-תפקיד יושב-הראש, נשאר התפקיד פנוי. איימניו ממלא-מקום לתפקיד כה חשוב בבנק הגדול במדינה מעורר תשומת-לב רבה, אולם רק עתה התבררה הסיבה ל-כך.

היוקר ותוספתו

כל השנים תובעים כלכלנים רבים, ובי-יקר בעלי-ההון, לבטל את תוספת-היוקר, בנימוק כי היא גורמת להתייק-רות. שהרי כאשר משלם המשק תוספת-יוקר לשכירים, הדבר מייקר את עלויות הייצור, ומוסיף כסף פנוי לשכירים היכר-לים לחוציאו.

השכירים, לעומת זאת, טוענים כי תוספת-היוקר היא פיצוי חלקי על התי-ייקרויות שכבר נעשו בעבר, ולכן אין התוספת גורמת להתייקרות. טענות ה-שכירים לא שיכנעו מעולם את האזרח הפשוט, כיוון שקל היה להצביע על עליית המדד הבלתי-יוסקת, ולטעון כי היא נגרמת בגלל תוספת-היוקר. מירוץ זה בין היוקר ותוספתו היה כוויכוח מי קדם למה, הביעה או התנגולת. אולם במחצית השנה האחרונה קרה דבר המוכיח היטב את האיוולת שבי-טענות בעלי-ההון. ביולי השנה שולמה תוספת-היוקר של 21% בממוצע. אולם ה-

דירת מיליונר בשיכון עובדים

בימים אלה של הידוק החגורה נמכר פנטהאוז ב, מגדלי דויד המלך" בתל-אביב במחיר של מיליון ומאתיים אלף לירות. החברה המוכרת שייכת לשותפות של "כלל" ו"שיכון עובדים". מחיר גבוה זה הושג, למרות הירידה הניכרת במחירי דירות-רווחה בצפון העיר. בבתי-מגורים ברחוב ז'בוטינסקי בתל-אביב נמכרו בשבוע שעבר דירות של ארבעה חדרים במחיר של 360 אלף לירות, לעומת מחיר קודם של 420 אלף לירות.

ליקוי שכל המנטהאוז (מסומן בחץ)

קשיים

בלונדון ובישראל

קשיים כספיים של שתי חברות-ביטוח בריטיות מעוררים דאגה בעולם-הביטוח הישראלי. חברת קומרשיל יוניון הברי-טית שרוייה במצב כספי קשה. חברה זו מבצעת כ-70% מביטוחי-המישנה של חבר-רות הביטוח הישראליות. חברה נוספת היא אינג'לסטאר, שלה חלק בחברת-הביטוח הישראלית סהר. גם עליה

מנכ"ל סהר ליקוי סהר

נפוצו שמועות בסיטי של לונדון, כי מצ-בה הניזול בקשיים. חטיבת-שירותי איל-המ-קרקעין-והביטוח, ז'ק דלאל, יהודי-עיי-ראקי מלונדון, שהיה מנכ"ל קונצרן הע-נק קייזר-אולמאן. הקונצרן נכנס לקשיים בגלל עיסקי-מקרקעין של ז'ליאם שטרן (פאריז). דלאל, שהיה נשוי לישראלית, הירבה לתרום למגבית היהודית.

מדד באוגוסט עלה לעומת יולי רק ב-1.1 נקודות. אך מינואר ועד יולי הוא עלה ב-35.5 נקודות. בחודשים ספטמבר-אוקטובר ירד מדד יוקר הבנייה ב-11.1 נקודות בממו-צע. כל קווי הדירות ממישרד-השיכון, בי-מישרד תוכניות החיסכון, משלמים לפי המדד הזה. אך לא נודע כי הבנקים הקי-טינו את התשלומים החודשיים עבור ה-דירות באחוז מקביל!

עושים

צחוק מהחוק

הצו לחקפאת הבנייה אוסר, כידוע, בניית מיבנים למיסחר על כולם. חוץ מ-"שיכון עובדים", כמובן. כאשר שרי-השי-כון הוא מנכ"ל "שיכון עובדים" לשעבר, מה הפלא שלפני שבוע אישרה ועדת חקפאת-הבנייה לחברת "שיכון עובדים" לבנות סופרמרקט חדש בשיכון בבלי?

אותה ועדה עצמה אוסרת על אחרים בנייה דומה. במקום אחר, בונים את בורסת היה-לומים החדשה ברמת-גן על שטח בריכת "גליגיל" לשעבר. הנהלת הבורסה הקיי-מת קיבלה על עצמה את מכירת המיש-רדים בבית החדש, ודורשת מחיר של עשרת אלפים לירות למטר. הבית החדש נבנה בימים אלה, למרות הצו הממשלתי האוסר הקמת מישרדים.

כיכוד? פשוט מאוד. בבקשה נאמר כי בונים בית-תעשייה ואולמות למלאכה. חברי הוועדה יודעים, כמובן, כי זה בלוף, והכוונה היא למישרדים, אבל עוצמים את העיניים. כך מקימים בעיצומה של חקפאת הבנייה בית-מישרדים חדש תוך הונאה ממשלתית, בהסכמת המרומים. אגב, על רקע הבית החדש הגיש את התפטרותו נשיא הבורסה הקיימת, משה שניצור. הוא תבע כי הבניין ה-חדש והקיים יחוברו במינהרה תתי-ק-קעיה, כדי להקל על הגישה בין שני ה-בתים ולמנוע אפשרויות שוד. לכך התנג-דו יהלומנים, שטענו כי מינהרה תוריד את ערך מישרדיהם בבית הקיים, בו נמ-צאת גם בורסת-היהלומים. עתה נאלצו היהלומנים לקבל את תכתובו של שני-צר, והוא חזר בו מהתפטרותו.

הלילה של אוסיכתך

(המשך מעמוד 11)

אחרי כיבוש חלקן הצפוני של התעלות. השולט על הכביש, יחלו יחידות-הנדסה לפנות מעברים בשדה-המוקשים והטנקים של אל"מ מרדכי — בפקודו של שזון, אשר בקדש הסתער עם יחידת החרמ"ש שלו על הסכר — יסתדרו לאורך הכביש ויבקיעו עליו במהירות מערבה, אל לב מיתחם אוסיכתך.

ברי היה כי כל אותה עת לא תשב הארטיטוריה המצרית בחיי בוקידיים. מפני החשיכה — כל הקרב הזה תוכנן בקרבלייה, כי לפני יום-הכיפורים היה הלילה שייך כונו לצה"ל, לא לאוייב — לא ניתן לסייע ביעילות מן האוויר והארטיטוריה האוגדתית היתה, כי אמור, קיצרתי-טווח מדי.

לניטרול חלק מן התותחים המצריים, ייעד שרון יחידות מחטיבת צנחני-המילר אים שלו, אשר יונחתו במסוקים בשטח החולות אי שם בין אוסיטיחאן וגיבעה 181, ואחר יתקדמו בחשאי אל בין שני קווי התעלות, ויסתערו על אותן סוללות-תותחים שהיו הסמוכות ביותר אל גזרות-ההבקעה של החי"ר ושל הטנקים.

עתה הגיעה שעתה של "מכת-החסד" ה-מייעדות: תוך ניצול ההלם והבילבול ש-יגרמו נתקה והצנחנים, ובעוד החי"ר של קווי מסהר את התעלות הארוכות של אוסיכתך, אמור היה אל"מ מרדכי לתאם את כוחו של שרון המבקיע ממזרח עם ה-צנטוריונים של נתקה הלוחצים ממש מולם, ממערב, כדי למחות בין שני אלה את הסני-קים המצריים אשר בתוך המיתחם, ועימם את כל שאר הכוח המצרי שבין אוסיכתך לצומת אבורענילה.

באותו זמן ועוד קודם שטוהר המיתחם, תוכננה חטיבת-שירותי שלמה — היא חטי-בתו השנייה של אברהם יפה (הראשונה חדרה, כזכור, אל ביר-לחפן) — לחצות את המיתחם לכל אורכו ולהעמיק לתוך סיני, לכיוון ביר-חסנה. זו היתה התוכנית. כל המהלכים הללו בוצעו ממש כפי שתוכננו, כי עיתוי ובתיאום מדויקים שכמו-תם לא ראה צה"ל לפני אותו קרב, או אחריו.

אלוף-הפיקוד אז, שייקה גביש, אינו חושך בסופרלטיבים בתארו את הקרב: "...אויזה קרב, כמו שיעון, כמו שיעון-סטופר... אחד הקרבות המדי-אלפים והגדולים ביותר... נפדה לדידי הזכות להיות קרוב אליו ול-צפות בנייהו..."

מפקד יחיד

השוואה המתבקשת לקרב אבר-הענילה 1956 תגלה כמה הבדלים חשיר-בים.

ראשית, הפעם היה מפקד יחיד וזא היה ספק מי הוא.

האגודה כולה פעלה כגוף אחד המופעל במשימה איגודית אחת ומתוומר כשלמות טאקטית אורגנית אחת. הכוח המלכד ה-יעיקרי היה שליטת המפקד, כי רמת הת-ארגנותה הסבנית של אוגדת שרון לא היתה מספקת, ולא הגיעה לרמת אוגדת טל-שנית, המפקד ידע בבירור מה רצונו ר-כיכוד בדיוק יגשים אותו. נוכחתי כי בי-קדש לא היה חשיון כזה לאיש מן האחר-אים על ניהול הקרב, ולכן גם לא נוצלה כראוי ההזדמנות אשר יצרה או חטיבה 7, לאחר שגילתה כי מעבר הדייקה פתוח, וחדרה דרכו אל עורף המערך.

אמרנו, בסקירת אותו קרב, כי צעד זה היה גם ב-1956 המפתח להתקפה מוצלחת על מערך אבורענילה, וכי לצורך זה לא נדחש אלא להשלימו, עליידי כך שכל שאר כוחה של אוגדה 38 דאו ימשיך ויפעל בדיוק כפי המתוכנן: חטיבה 10 תלחץ מן החזית, וחטיבה 4 שכבשה את קסיימה, תעלה ממנה ותיערך בגאפו הדרומי של "הגרעין הקשה" מיתחם אוסיכתך.

המצב הנכון, אשר ב-56 נוצר באורח בתיימתוכנן — ואשר עדי-כן לא נוצר ואפילו עוד תרם לי-בילבוב — נוצר ב-67 עדיפי יתיכ-נוי-מראש: כוחי-שיריון וכוחי-צנחי-נים חדרו לעורף, זרעו מהומה ואפתעה בחשיכה, והחלו ממוטי-טים את חלקו האחורי של המיתח-חם: חטיבת-החי"ר שלמה חדרה מן האגף, פתחה את הדרך והכי-שירה את הקרקע בפני חטיבת-שיריון, אשר לחצה כל העת מן החזית; ומרגע שכל אחד משלושה